Adviesaanvraag DB aan stadsdeelcommissie

Stadsdeel:	Noord
Onderwerp adviesaanvraag:	Voorlopig Ontwerp van project 9 tunnels verbeteren voor mens en dier.
Portefeuille:	Groen en Openbare Ruimte
Meegestuurde stukken:	9x Voorlopig ontwerp, verlichting uitgangspositie, Volgorde van verbeteren, verslagen bewonersparticipatie
Procesbegeleider:	Marco Burgman
Datum weekstart/staf:	16 of 23 juni 2025
Datum stadsdeelcommissie:	25 juni 2025
Datum dagelijks bestuur:	24 juni 2025
Registratienr. (optioneel):	...

Over adviesaanvragen door het DB: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 19, lid 2) vraagt DB de stadsdeelcommissie (SDC) om advies als het voornemens is gebiedsopgaven met belangrijkste vierjaren doelstellingen vast te stellen, alsmede de zo nodig jaarlijkse herijking daarvan, of op eigen initiatief een taak of bevoegdheid uit te oefenen waarbij uniforme openbare voorbereidingsprocedure in de zin van afdeling 3.4 van de Awb of inspraak in de zin van de Algemene Inspraakverordening aan de orde is;
- (art. 19, lid 6) legt DB significante ruimtelijke herinrichtingsprojecten tijdig voor advisering voor aan SDC;
- (art 31, lid 2) informeert DB SDC vooraf over inzet van financiële middelen en SDC wordt in gelegenheid gesteld daar advies over uit te brengen, waaronder voorstellen voor een andere inzet.

Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5)
Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag dagelijks bestuur aan stadsdeelcommissie:

Formuleer hier de vraag aan de stadsdeelcommissie

Heeft Stadsdeelcommissie Noord feedback op het voorlopig ontwerp en bijbehorende stukken van project
"Verbeteren van negen tunnels voor mens en dier."

Achtergrond:
De Groenboog is het groene gebied aan de noordkant van de A10, tussen de Nieuwe Leeuwarderweg en de Liergouw. Dit gebied heeft veel te bieden, maar is niet altijd goed bereikbaar voor mens en dier. Daarom willen we de tunnels tussen de Groenboog en stedelijk Noord verbeteren.

Vanuit het SHP Groen is onder andere budget beschikbaar gesteld waarmee we verbeteringen kunnen realiseren en de toegankelijkheid van dit gebied kunnen vergroten. Met deze investering versterken en verbinden we de Groenboog aan zowel de binnen- als de buitenzijde van de A10 voor wandelaars (met en zonder hond), hardlopers, fietsers en de ecologie. In totaal gaat het om negen tunnels, elk met een specifieke opgave en prioriteiten. De beschikbare middelen zijn, zoals voorafgaand aan het project bekend was, niet voldoende om alle onderdoorgangen tegelijkertijd te verbeteren.

Om deze reden is er ambtelijk een voorstel opgesteld waarin wordt bepaald welke tunnels als eerste worden opgeknapt en welke later, zie Ad2.

De tunnels zijn eigendom van Rijkswaterstaat. Voor de aanpassingen vragen we via een omgevingsvergunning toestemming. Deze aanpassingen zijn vooraf afgestemd met Rijkswaterstaat. In dit Voorlopig Ontwerp zijn nestkasten en loopbruggen opgenomen, maar Rijkswaterstaat heeft vooraf aangegeven dat er niets aan de tunnels mag worden opgehangen. Hierover zijn we in gesprek met Rijkswaterstaat.

Bijgevoegd vindt u een overzichtskaart met de negen tunnels en het Voorlopig Ontwerp van de negen tunnels.

Participatie bewonersavond
11 juni 2024, 19.00-21.00 uur, in het stadsdeelkantoor Burgerzaal.
Uitgenodigd: 1.100 uitnodigingen zijn huis-aan-huis verspreid, aangevuld met aankondigingen via de Facebookpagina van het stadsdeel en wijkkranten. Daarnaast zijn e-mails verstuurd naar volkstuinen, sportverenigingen en buurtinitiatieven via gebiedsmakelaars en Aanpak Noord.
Opkomst: ongeveer 25 bewoners, volkstuinvertegenwoordigers en groen groepen
Tijdens de avond is een presentatie gegeven en hebben de aanwezigen feedback geleverd op het schetsontwerp. Verlag zie bijlage 20240611 Verslag bewonersavond SO

20 november 2024, 19.00-21.00 uur, in het Huis van de Wijk Waterlandplein.
Uitgenodigd:1 0.000 uitnodigingen zijn huis-aan-huis verspreid, aangevuld met aankondigingen via de Facebookpagina van het stadsdeel en wijkkranten. Daarnaast zijn e-mails verstuurd naar volkstuinen, sportverenigingen en buurtinitiatieven via gebiedsmakelaars en Aanpak Noord. Opkomst: ongeveer 55 bewoners, vertegenwoordigers van volkstuinen en groene groepen.
Tijdens de avond is een presentatie gegeven en hebben de aanwezigen feedback geleverd op het Voorlopig Ontwerp.
Verlag zie bijlage 2024 Feedback voor en na bewonersavond 20nov24

Participatie gesprekken in de wijk
Tussen juni 2024 en mei 2025 zijn op vier momenten (twee middagen en twee avonden) gesprekken gevoerd met bewoners in de wijk. Hierbij zijn bewoners op straat bevraagd naar hun mening over het schetsontwerp en het voorlopig ontwerp van de tunnel die op dat moment in de buurt lag.
Verschillen tussen bewonersavonden en gesprekken in de wijk:
- Bewonersavonden: Deelnemers hebben vaak een sterke affiniteit met groen en ecologie. Voor sommigen is het belangrijker dat de ecologische verbindingen kloppen, zelfs als dit ten koste gaat van menselijk gebruik (bijvoorbeeld door verlichting 's nachts uit te schakelen).
- Gesprekken in de wijk: Bewoners en gebruikers van de tunnels geven vaker aan dat de tunnels goed verlicht moeten zijn voor de veiligheid van mensen. Ecologie wordt door hen als minder belangrijk ervaren. Daarnaast is in de wijk meermaals benoemd dat de gemeente prioriteit zou moeten geven aan de behoeften van bewoners en veiligheid in de wijk, in plaats van aan het opknappen van tunnels. Sommige bewoners geven aan geen gebruik te maken van de recreatiemogelijkheden in de Groenboog.

Belangrijkste punten ontwerp genoemd tijdens participatie (welke tunnel)
Mens
- Wandelpaden formaliseren door tegelpaden aan te leggen (tunnel 1).
- Verbeteren van verbindingen voor langzaam verkeer (tunnels 2 en 6).
- Graffiti verwijderen en meer graffiti, muurschilderingen of kleur aanbrengen (tunnels 2, 3 en 9).
- Fietssuggestiestroken toevoegen, ook buiten de tunnel (tunnels 6 en 8).
- Verlagen van het voetpad in de tunnel (tunnel 6).
- Voorkomen van parkeren in de tunnel (tunnels 2 en 8).
- Optimale verlichting voor de mens: veel licht voor een veilig gevoel (tunnels 4, 6 en 8).

Ecologie
- Nestkasten aanbrengen (tunnels 1 en 4).
- Beplanting toevoegen zodat ecopassages niet op kaal grasland beginnen of eindigen (tunnels 2, 3, 5, 6 en 7).
- Ecopassages door de tunnel toevoegen of verbeteren (tunnels 1, 2, 3, 6 en 7).
- Ecopassages onder de weg door toevoegen (tunnels 4, 6, 8 en 9).
- Een vissenbos aanbrengen in het water (tunnel 4).
- Oude, ongebruikte parkeerterreinen verwijderen en vervangen door beplanting/groen (tunnel 5).
- Natuurvriendelijke oevers toevoegen (tunnel 5).
- Een loopplank aanbrengen langs de gevel van de tunnel, parallel aan de A10, voor specifieke diersoorten (tunnels 8 en 9).
- Verlichting aanpassen voor ecologie: uit in de nacht of gebruik van sensoren (tunnels 1, 2, 3, 5, 7 en 9).

Verlichting en muurschildering
Verlichting
Samen met de afdeling Openbare Verlichting wordt per tunnel een lichtontwerp ontwikkeld om het meest

geschikte type verlichting te bepalen. Hierbij wordt gestreefd naar een balans: voetgangers-, fiets- en autoverbindingen worden goed verlicht voor de veiligheid, terwijl ecologische passages en zones zwak verlicht blijven om verstoring van de natuur te minimaliseren.
Muurschilderingen:
Tunnels 1 en 4 krijgen geen muurschilderingen vanwege de basaltblokken aan de zijkanten. Voor de overige zeven tunnels is het de wens om muurschilderingen aan te brengen of de muren egaal te verven. Samen met de afdeling Kunst in de Openbare Ruimte wordt gekeken naar financieringsmogelijkheden, bijvoorbeeld via het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK). Het DB heeft € 25.000,- vanuit de MOI-middelen gereserveerd voor verbeteren verbindingen tussen stad/platteland. Het voorstel is om dit aan muurschilderingen te besteden in de genoemde tunnels.

Financiële onderbouwing
Het uitvoeringsbudget voor het verbeteren van negen tunnels voor mens en dier bedraagt €605.000,- en is als volgt opgebouwd:
- €80.000,- Voorbereiding TAN
- €500.000,- SHP Groen
- €25.000,- DB, MOI-middelen voor verbeteren verbindingen tussen stad/platteland

De beschikbare middelen zijn, zoals voorafgaand aan het project bekend was, niet voldoende om alle onderdoorgangen tegelijkertijd te verbeteren. Om deze reden is er ambtelijk een voorstel opgesteld waarin wordt bepaald welke tunnels als eerste worden opgeknapt en welke later.

Het voorstel is om te starten met de uitvoering van de onderstaande zeven tunnels. Bij de selectie is rekening gehouden met de impact op ecologie, mens en de geschatte kosten. Een overzicht per tunnel is te vinden in bijlage 2 concept aan bestuur voorstel volgorde opknappen tunnels.
De genoemde bedragen zijn schattingen, gebaseerd op het Voorlopig Ontwerp (VO) deze is gedeeltelijk opgesteld door de raamcontractant en inschatting van projectteam. Alle kosten dienen als indicatie.

Volgorde op basis van impact en kosten	Per tunnel	Totaal met vorige tunnel(s) erbij opgeteld
Uitvoering start stadium 1 (2025)		
2GJ Scheurleerweg	€ 80.899,54	
7Weersloot	€ 75.740,00	€ 156.639,54
6Volendammerweg	€ 118.084,29	€ 274.723,83
4Beemsterstraat	€ 102.325,59	€ 377.049,42
5 Dijkmanshuizen	€ 105.389,21	€ 482.438,63
1Buikslotermeerdijk	€ 16.857,61	€ 499.296,24
3De Kleine Wereld	€ 57.610,27	€ 556.906,51
Uitvoering start later stadium		
8Liergouw	€ 466.706,00	€ 1.023.612,51
9Durgerdammerdijk	€ 203.560,00	€ 1.227.172,51

Globale planning
Fase 1: Q2 2024 t/m Q2 2025
In het VO zijn de kansen, verbeteringen en knelpunten van de 9 tunnels in kaart gebracht
Deze is in overleg met bewoners, verschillende afdelingen van de gemeente Amsterdam en Rijkswaterstaat tot stand gekomen.
Fase 2 Q4 2025 t/m Q2 2026 uitvoering eerste tunnels
Fase 3 Q3 2026 t/m Q4 2027 laatste tunnels

Advies stadsdeelcommissie:
Advies van de stadsdeelcommissie aan het dagelijks bestuur

De stadsdeelcommissie is verheugd dat er geld vrijgemaakt is om de onderdoorgangen onder de A10 Noord te verbeteren. Wij zijn enthousiast dat er zowel rekening wordt gehouden met de mens als met de dieren die hier gebruik van maken als faunapassage.

1. Wij begrijpen dat de twee onderdoorgangen waarvan het opknappen als duurste wordt ingeschat als laatste aan de beurt komen. Wij adviseren het dagelijks bestuur wel op te letten dat ook deze onderdoorgangen uiteindelijk aan de beurt komen.
2. Qua esthetiek zijn wij enthousiast over de schilderingen in de tunnel, maar wij hebben twijfels over de gouden lijsten. Wij adviseren hier nog eens goed over na te denken. Wij hebben de voorkeur voor een Noordse artiest/kunstenaar voor de schilderingen.
3. Het wordt ons nog niet helemaal duidelijk hoe de verlichting in de tunnels nu gaat worden. In sommige tunnels zien wij wel lantaarnpalen staan. Op sommige plaatjes staan deze aan, op andere staan deze uit. Dit maakt het voor ons moeilijk om te bepalen hoe nu de verlichting ingetekend staat. Wij adviseren om dit in de doorsnedes duidelijk te maken.
4. We hechten waarde aan veiligheidsgevoel voor iedereen én zien de onderdoorgangen als belangrijke ecologische verbinding. Daar hoort een goed lichtplan bij dat rekening houdt met beiden. Hierbij kan gedacht worden aan het werken met licht dicht bij de grond of bewegingssensoren. Mocht er gebruikgemaakt worden van verlichting op bewegingssensor, dit graag aangeven aan het begin van de tunnel, zodat men kan zien dat de verlichting wel aan gaat. Zo is te voorkomen dat mensen er op voorhand niet doorheen durven.
5. Bij de tunnels waar een bocht in zit, graag spiegels plaatsen zodat de gebruiker kan zien of er mensen staan. (Dit vanuit het participatieverslag)

Reactie DB:
Reactie van het dagelijks bestuur aan de stadsdeelcommissie

Het DB is dankbaar voor het advies van de stadsdeelcommissie

1. Dit advies wordt omarmt. Dank voor uw begrip en aandachtspunt. Het klopt dat de twee onderdoorgangen waarvan de aanpak het meest kostbaar is, in de planning als laatste zijn opgenomen. Tegelijkertijd is het de intentie om álle onderdoorgangen daadwerkelijk op te knappen, inclusief deze twee.
2. Dit advies wordt omarmt. Fijn om te horen dat de schilderingen enthousiast zijn ontvangen; ze bieden veel mogelijkheden om sfeer en beleving in de tunnels te brengen. De 'gouden lijst' is een interessant idee, maar nog niet definitief. Een alternatief voorstel van het kunstenaarscollectief op Het Groene Veld is om de tunnels te benaderen als ‘portalen’ – zij zien het als negen doorgangen naar een andere wereld.
3. Dit advies wordt omarmt. De bijlage Verlichting Uitgangspositie geeft per tunnel de gewenste mate van verlichting en donkerte weer. Deze uitgangspunten zijn door de afdeling Openbare Verlichting samen met lichtontwerpers gebruikt als basis voor het ontwerp. In het Definitief Ontwerp wordt per tunnel een concreter en duidelijker beeld gepresenteerd.
4. Dit advies wordt omarmt. Mocht er gebruik gemaakt worden van een bewegingssensor dan wordt advies over genomen. We gaan bekijken of dit mogelijk is.
5. Niet direct overnemen. Tunnel 7. Weersloot. De bocht is niet in de tunnel (geen onderdeel van scope project). Projectteam gaat navragen bij verkeersdeskundige of deze situatie verbeterd kan worden met een spiegel. Bij een positief advies van verkeersdeskundige, kan dit worden toegepast. Geen van de 9 tunnels heeft een bocht in de tunnel.